

СЭКП-нин XXIII съездинин мандат комиссиязынын илеткели

Эш И. В. КАПИТОНОВТУН илеткели

Эштер! Партиянын XXIII съездинин аялы бистин чуртувуста политиктиг бозгаш куш-ажылчы улут кудурлукшунун байлыгында эртин турар-дыр. Съезд партиянын болгаш улустун бузулбас чангысынын, Ленинчи уланышкылыгы, марксизм-ленинизмдин «илдур» улут тутууга Совет Эвилелинин Коммунист партиязынын шынчылдыгын чаа куш-биле көргүзүп турар.

СЭКП ТК-нын Бирги секретары эш Леонид Ильич Брежневтин кылганы Топ Комитеттин өтөт илеткелинде совет инициативин амыдыралыгы партиянын өзү турар ролюн бузуурдун-биле көргүскөн, XXIII биле XXIII съезддинин арасында үзе СЭКП-нин политиктиг болгаш организакчы амыл-чорудууларын бүтү талаалыг аналды берген. Илеткеде коммунист тургузушкунун теориялык болгаш практикалык, делегация коммунист болгаш амылчы шынчылдыгын көргүздү-дүр. Эч чутула айтырларын чырытка, чуртун экономикалык улам илай келеринин, совет кижилерин чаагай амыл-ралын улам экижеринин оруктары айтыла.

Партиянын чалгындай чок күзөл-соруун илгерилевишаан, Топ Комитет партия амыл-ралынын Ленинчи нормаларын болгаш удуртулганын коллективтиг болурун принциптин сатыры даш бжыг шутуну чорутуп турар. Ону СЭКП ТК-нын октябрь (1964 чыл) болгаш дараазындагы Пленуму көргүскөн. Топ Комитет субъективизмин, политиктиг болгаш амыл-агыжы соруугаларын экономикалык «хообуларын, эртемин болгаш практиктиг тургузулганын берген чурттарын барылаалайын шиптирлэг дээр ордальжышкынын шиптирлэг бурду шапка. Партия совет инициативин амыдыралыг бүтү талаалыгына удуртулганын сайырагайжылар талаалык кемчелерин аялдап кылган болгаш чалгындай чокка ботандырып турар. Ажыл-агыл болгаш култура тургузушкуну чаа, эч нарын соруугаларын чедиктиг шиптирлэгине дуалап турар баудат чоругалык байдал партияга болгаш чуртка тургустунган.

СЭКП-нин XXIII съездинин мурунда партия эге организакчаларына өтөт-согулгалыг хуралдар, районнар, хоорайлар, областтар, крайлар конференциялары болгаш өлкөлөрдө республикаларын кампарталарын съездлерин болуп эрктелген. Хуралдар, конференциялар болгаш съездлер чангыс эр-сетимдин болгаш амыл-ишчи бурун байламыга эрктелген, партиянын массанын идеялигине өскөсүн көргүскөн. Олардын кичинекейинин төнөгү экономикалык улам илай келүүдө, шиптирлэг бүтүрүлгөсүн амылчы чорун бедилеринин, партия-организакчы болгаш идеология амылчы стилин болгаш ар-газын экижеринин айтырларын тургустунган турган. Хуралдарга, конференцияларга болгаш съездлерге коммунист партиянын иштин болгаш дашкыкы политикалык, делегация социалист дем каттыштырлыгынын чангыс эни, делегация коммунист шипчешкенин сыры каттышкынын бжыгалаар талаалык-биле Топ Комитеттин ап турар кемчелерин чангыс эр-сетимде чулдузгуну көргөсүн.

СССР-нин улус амыл-агыжы хөгжүрүлгөсүн беш чыл планынын талаалык-биле СЭКП-нин XXIII съездинин Директивалар төлөвлөгөн бүтү улустун чуртуулганын көргөн коммунист, бүтү амылчы чоннар партиянын айткан планын илай-биле дашкы баа оларын амыл-агыжы ботандырып-баа бурун шиптирлэгин көргүскөн.

Бистин партиялык болууну XXIII съездинге илай талаалык канчалык, Ленинчи Топ Комитетти долгандыр сыры каттышкы-биле ужурашкан, партия совет улусту коммунизм тургузушкунуну орун-биле бжыг болгаш бүтүрүлгө-биле апар чорут.

Мандат комиссиясы делегаторларын бурун

эргезин хынап көргөн болгаш дараазында чурттарын дугайын илеткери эргежок чутула деп санап турар. СЭКП-нин XXIII съездинге 4943 делегатор конгустурган, оон иштинде балылар эргелиг делегатор 4620, чорудар эргелиг 323 киж. Бүтү делегатор СЭКП-нин Уставына, Топ Комитеттин доктаатканы конгустуу чуртунга болгаш төлөвлөгөн нормаларына бурун дүшүр конгаан: партиянын ийн чартык муң кижигинеринде бир бадылар эргелиг делегатор болгаш партиянын кижигинерин ийн чартык муң кандидаттарын-дан бир чорудар эргелиг делегатор конгустурган.

Мандат комиссиясы бүтү делегаторларын бурун эргезин конгусту деп санап. Съезде бадылар эргелиг 4619 делегатор болгаш чорудар эргелиг 323 делегатор олуржуп турар. Бир делегатор аарыг чылгазын-биле келбей барган.

Дараазында партия организакчаларын-дан эч хей делегатор келген: бистин Төрүн чуртувустун илайыктыгы Москванын 311 киж., Ленинград областын — 187 киж., Москва областын — 154 киж., Ростовтун — 91 киж., Горький областын — 83 киж., Краснодар крайын — 83 киж., Свердлов областын — 81 киж. болуп турар.

Эксплөдешкен республикаларын кампарталарын делегаторларын составы мындай: Украинанын — 847 киж., Казакстанын — 204, Белорусиянын — 158, Узбекстанын — 140, Грузиянын — 111, Азербайджанын — 92, Латвиянын — 48, Армениянын — 47, Литваның — 42, Молдавиянын — 40, Киргизиянын — 38, Туркменистанын — 30, Тажикстанын — 30, Эстониянын — 27 киж.

СЭКП-нин XXIII съездинин делегатор коммунисттерин оон ийн миллион ажыг армиянын төлөзгөн. Партияда ам СЭКП-нин 11 миллион 673 муң 676 кижигинерин болгаш партиянын кижигинерин 797 муң 403 кандидаттарын бактап турар. XXIII съездинин соонда бистин партиялык 2 миллион 755 муң 74 кижиге өскөн, ол чорук чонун иштинге партиянын билик ат-аларынын дугайын, массалар-биле оон харылзааларын күштелгенин дугайын херечилеп турар.

Эш Леонид Ильич Брежневтин илеткелин партиянын иштин амыдыралыгын, партиянын хуралынын улам илай бжыгалаарын айтырларынга улут киче-гейли салган. Организакчы болгаш идеялигине амылчы сайырагайжыларын дугайын, СЭКП-нин Уставына өскөртө киргизгенин дугайында илеткеде тайлыбырлаан савалдар коммунист алын муон сонгаар улам бедилеринге, партия организакчаларын инициативанын хөгжүрүлгөсүн, партиянын иштин демократиялык калыптарынча уланган. Айткан кемчелерин ботандырып чорук партиянын организакчы болгаш политиктиг бүтү амылчы чаа кудурлукшуну-ге дуалаар анаар.

Бистин партиялык амылчы аягынын, колхозчу таравчыларын болгаш интелектуалдык эң медресиди кезек каттыштыр турары билигитин болгаш. Ол дугай делегаторларын составына кестүп турар, делегаторларын арасында амылчылар болгаш колхозчулар, инженер-техниктиг болгаш амыл-агыжы амыл-агыжылар, конструкторлар болгаш эрмендер, партия, куруне болгаш хей-интин организакчаларын удуртукчулар, литератураларын болгаш уран чуртун амыл-агыжылар, Совет Армиянын болгаш Флоттун дайынчылары бар.

Социалист индустриянын амыл-агыжы XXIII съезде калба-биле төлөзгөн. 1577 делегатор улустуну болгаш туудуну, транспорттун болгаш харылзаанын бүтүрүлгөсүн амылчылар турар. Оларын иштинде хей кижилер улус амыл-агыжы

нын техниктиг депшидгенин шиптирлэг ролду ойноп турар адырларда амыл-агыжы болуп турар. Оларын иштинде 255 делегатор — машина туудуну улустуну, 142 делегатор — металлургияда, 131 делегатор — нефть болгаш химия улустуну, 81 делегатор — хемур даш улустуну амылчылар турар. 192 делегатор тууду коммунисттерин төлөзгөн, а 249 делегатор чик, аш-чем болгаш чурт улустуну амылчылар турар.

Съезде 1141 амылчыларын сонгаан, ол болза улустуну амылчылар делегаторларын иштин санын 72,4 хузу болуп. Чал чылдын оонадаларын чедиктиг күүсөдү даш демиселге боттук салышкынын киргизгенин бжыгалаарын хей-хей чаргычкылар ол делегаторларын арасында бар. Съездинин делегаторы — амылчылар бистин чуртувуста коммунизм тургузушкунун аягында чоруп турар амылчы аягынын төлөтүн болгаш.

Съездинин аягында келде амыл-агыжы хей болук амыл-ишчилер кирип турар. Оларын иштинде 874 делегатор колхоз болгаш колхозчулар амыл-агыжылар туурар, колхозчулар, колхозтар амыл-агыжылар, зооочулар, бригадирлер, фермалар эргеликтерин 554 киж. Оларын иштинде 125 механиктер, трактористтер, комбайнерлер бар. Билик дүштүгүн хей-хей мастерлар, мал амылчы мурнакчылар делегатор болуп турар. Болза амыл-агыжы улам илай келүүр талаалык-биле партия амылчы кылган кемчелерин амыл-ралга практиктиг ботандырынын эки улустер-кижигерин олар көргүзүп турар.

СЭКП ТК-нын март болгаш сентябрь Пленумдарын шиптирлэгине айткан-дыр амыл-агыжы, амыл байдалдар, каман планнашкынын сайырагайжыларын, экономикалык ийн берилишинин, «бүтүрүлгөсүн эргелиг болгаш бот-кусталай чорутуу калбары талаалык-биле кемчелерин партия ботандырып турар үзе, амыл-агыжы калбарынын ролу улусту-биле көзүп турар. Коммунист съезде 704 амыл-агыжы амыл-агыжыларын сонгаан, оон иштинде: комбинаттарын, тресттерин, фирмаларын 107 удуртукчулар, бүтүрүлгөсүн 197 директорлар, колхозтарын 163 директорлар, совхозтарын болгаш куш фабрикаларын 85 директорлар бар. Съезде хей-хей амыл-агыжы удуртукчуларын сонгаан чорук улустун болгаш келде амыл-агыжы бүтүрүлгөсүн хөгжүрүлгөсүн планнашкы ботандырынын оларын амыл-агыжы чорудууларын чутула ужу-дузузын дүзгөн көргөн болуп.

Делегаторларын алаан хей бистин совет интелектуалдык амыл-агыжы болуктеринин төлөзгөнү болуп турар. Оларын арасында 45 академиктер болгаш СССР-нин Эртемнер академиянын корреспондент-кежигинер, адырлар академиктеринин болгаш экпелешкен республикаларын эрменер академияларын 36 чингине кижигинер болгаш корреспондент-кежигинер бар, 260 делегатор эрменерин доктор азы калыпалы деп эртен чалай. Бистин эрменеринин техниктиг депшидгени, экономикалык, эрменин болгаш културалык хөгжүрүлгөсүн салышкынын кирип турарлар.

Космос делегация шиптирлэг аягында совет эрменин чедикшилерин бүтүгө билигитин болгаш. Космос корабльдерин тургузуу, космосе учурушкуну амыл-агыжы кылдырып болгаш ботандырынын киргизгенин кижилер делегаторларын арасында бар. Баштайгы учуруч-космонавтар Юрий Алексеевич Гагарин биле Герман Степанович Титов олар XXIII съездинин делегатор болуп турар дугайы съездинин мандат комиссиязынын амыл-агыжы кайы хире сөрүк киришкенин биле хузаа алганын мынза олуржуп турарларын хей билер бөр. Ол үзгөн бөр чутула дөт чыл эрктен. Инчаарда биске ийн космонавт турган болза, ам олар 11 киж болуп турар. Партиянын кижигуну болуп турар космонавтарын шиптирлэг СЭКП-нин XXIII съездинин делегаторлары сонгаан.

Делегаторларын составында литератураларын болгаш уран чуртун амыл-агыжыларын, култураларын болгаш улус өргөлдөгөн амыл-агыжыларын 147 киж бар, оон иштинде 53 чогулдуучулар, композиторлар, чуртукчулар, артистер. Коммунист идеяларын өзүзүгө амыл-агыжы, бүтү совет кижилерин кижигер талаалык-биле партияга дуалап турар чогулдуучу интелектуалдык билик ролун бистин чуртувуста хузаа көрүп турар дугайын оларын съездинин амыл-агыжы киришкени херечилеп турар.

Эштер делегатор! СЭКП ТК-нын өтөт илеткелинде айткан-дыр амыл-агыжы, партия хуртуну амыл-агыжы бедилеринин, партия организакчаларын амыл-агыжы болгаш арг-методтарын сайырагайжыларын оона учу-дузузын партия үзгөн көрүп турар. Бу сорууганын шиптирлэгине калбарлар колхозчулар хамарыгып турар. Ботандырынын удуртукчулар коммунисттерин улустун иштинде илгерилегинин болза, XXIII съезде 1204 партия амыл-агыжыларын сонгаан болуп. Оларын кол кезин болза, массаларын ортузунга политиктиг амыл-агыжы болгаш, бүтүрүлгөсүн културалык амыл-агыжы чоннарын мобилизацияп турар кижилер болуп турар.

Делегаторларын арасында партия райкомдарын, хооронанын болгаш округкомарын 744 секретарлары бар, ол болза партия амыл-агыжылар делегаторларын иштин санын 62 хуу кирген болуп турар. Топ Комитет ноябрь Пленумуну (1964 чыл) шиптирлэгине баатар район зооочу катат тургузар болгаш ону дүзгөтүлгөсүн, мергелигиди калбар-биле бжыгалаар талаалык-биле улут амыл-агыжы чоруткан. Бу үзе чурт 2725 келде районнар бар, 1964 чылда турганында 880 районнар хей болуп турар. Ам келде районнар алаан чангыс айл болук болгаш эрктелген башкартынар болуп берген, ол чорук келде партия организакчаларына, амыл-агыжы болгаш култура тургузушкуну улустуну улам илай келүүрине таарымчалыг аргаларын тургускан.

Партия эге организакчаларын 148 секретарлары, цехтер организакчаларын 280 секретарлары болгаш партбүлүш-оргалар съездинин делегатор болуп турар. Топ Комитеттин өтөт илеткелинде партия активизиринин ол хей санын от-арынын амыл-агыжы бедиле үзгөн партия. Ам партияда 326 муң ажыг партия

эге организакчалары бар азы СЭКП-нин XXIII съездинин муруну чарында турганын оларын саны 30 муң хей дашкы ол. Съездлер арасынын үзгөн дүзгөтүлгөсүн партия организакчаларын чедик алаан калбарган, ол үзгөн дүзгөтүлгөсүн оларын саны 100 муңга кудура болгаш ам 287 муң болуп турар. Партия бүтүрүлгөсүн саны барык ийн катат өскөн болгаш ам олар 350 муң ажыг болуп турар. Бу үзе партия эге организакчаларын барык бүтү дүзгөтүлгөсүн болгаш туудуларда, колхозтарда болгаш совхозтарда бар болган.

Партия эге организакчаларын совет чылдарда бжыгкан, улам хей санын апарган. Уш чус ажыг коммунисттерин болуп санаттынын турар улут организакчаларын саны XXIII съездинин соонда бүтүн чартык катат өскөн. Бу бүтү болза, амыл-агыжы болгаш култура амыл-агыжы амыл-агыжы адырларын партия салдар-хамарыгы улам илай күштелгенин, массалар ортузунга организакчаларын болгаш политиктиг амыл-агыжы экижерине таарымчалыг байдаларын тургузуп турар.

Советтин 539, профилелдеринин 82 болгаш комсомолдун 44 амыл-агыжыларын съездинин делегаторларын санына кирип турар. Совет, профилел, комсомол организакчаларын социалист чарына калба массаны хузаа турганын, бүтүрүлгөсүн амыл-агыжы эргелер-башкартынар улут амыл-агыжы чорутуп, совет кижилерин култура-амыл-агыжы хамарыгып анык-жигерине, бистин аныктыгынын, бүтү амыл-агыжы чоннарын кижигизгенин улут киче-гейли салып турар.

Совет Армиянын, Шериг-Далай Флотун болгаш кызмат шеринин кезектеринин 352 шериг алыныгылар СЭКП-нин XXIII съездинин конгустурган. Делегаторларын арасында алдар-сүрагыг шериг чалыкчылары — хамарыгы болгаш Ала-чуртун Улут дайынынын фронтчуларын дайыкчалыг чоран маршалдар, алмиралдар, генералдар болгаш офицерлер, а ол мынак бистин дайынчыларын анык салгынын төлөзгөнү кирип бар. Дайын шиптирлэгине чылдарында ышкыл, коммунисттер амыл-агыжы улам болгаш Флоттун хуралын бжыгалаар, шериг хузааганын күүсөдүлгөсүн үзгөн көрүзүп, шеригте партиялык политиктиг чоругаларына баудат илейди дайынчылар болуп турарлар.

Эштер! Съездинин делегаторы — ол дээрге куш-ажылга ботандыры эки көргүзүп шы-дала, Төрүн чурт даш демиселге эрктелген болгаш массаларын чорун көргүскөн, чуртун инициатива-политиктиг амыл-агыжы илейди кирип турар дээрин съездинин составын дугайында сан-түнер чутулап турар-дыр. Делегаторларын дөртүн ийин Совет Эвилелинин орден-и болгаш медалдары-биле шапталган. Оларын арасында — Совет Эвилелинин Мадырлары 111, Социалист Күш-ажыл-ын Мадырлары — 459 киж, Ленинчи болгаш Күрүн шапталдарын дашкылар — 174 киж бар, 1205 делегатор СССР-нин Дашкы Советинин, өскөн болгаш автоном республикаларын Дашкы Советтеринин депутаттары.

Съездинин делегаторларын эртен-биле талаалык-биле составын дугайын чутулаар анаар. Делегаторларын 55,5 хузу дашкы, 24 хузу — дооспаан дашкы болгаш ортууга эрктелген. Съездинин 1484 кижилерин тускай мергелигине талаалык-биле инженерлер, экономистер, техниктер, 493 киж — агрономнар, зоотехниктер, мал амылчылар, 451 киж — башкылар, э-чилер, юристер, 806 делегатор партиялык-политиктиг эрменер. Бу бүтү болза, калдар белектеринге, СССР-нин улустарын эртен-биле болгаш културалык хөгжүрүлгөсүн партиянын удуртулганын-биле чедик алыганын чедикшилерин херечилеп турар.

Партиянын XXIII съездинин 1154 төрөктерин, азы делегаторларын иштин санын 23,3 хузу конгустурган дээрин мандат комиссиясы чутула деп сайып турар. Хероженерин эң-не хей санын Узбек, Армян, Литва, Латвия, Молдавия республикаларын, Иваново, Ярославль, Смоленск, Костром областтарын, Краснодар крайын партия организакчаларын келген. Делегаторларын иштинде 116 төрөктерин Социалист Күш-ажылдын Мадырлары, Съездинин делегатор, делегатор бирги херожен-космонавт Валентина Владимировна Николаева-Терешкова Совет Эвилелинин Мадыры деп бедик атти чедип алган.

Съездинин аягында хероженеринин калба-биле кирип турары чуртун политиктиг, амыл-агыжы болгаш култура амыл-агыжы оларын идеялигине өзүп турарын дугайын херечилеп турар. Ийн чартык миллион ажыг хероженер Ленинчи партиянын хуралында бактап турар, ол болза СЭКП-нин XXIII съездинин мурунда турганынга болза, оон 650 муң киж хей болуп турары ол. Совет хероженерин киришпей турары экономикалык, эрменин, културалык ийди азыр чок. Коммунист партия кижигиткен олар ботандырып бүтү күзүн болгаш билин коммунизм тургузушкуну улут херожене берип турарлар.

Бистин чуртувустун 59 националдарын болгаш улустарын төлөзгөнү XXIII съездинин аягында кирип турарлар. Оларын арасында: орустар, украин-нер, белорусстар, узбектер, казахтар, азербайжаннар, литвалар, молдаваннар, латыштар, кыргыстар, таджиктер, армянар, туркменер болгаш астоннар, автоном республикаларын, автоном ообластарын болгаш национал округтарын үзгөн националдарын болгаш улустарын коммунисттер. Бу дээрге Совет Эвилелинин улустарын чангыс энин болгаш амыл-агыжы калба амыл-агыжынын, пролетария интернационализм ийди-ларын байырлаганын илгерилеген-дүр.

Төлөзгөн хур-назын болгаш СЭКП-ге киргизгенин стаж талаалык-биле составы муон алаанда сайнар-биле толдургайтылган болуп: үзгөн хурга чедир делегатор 8 хуу, үзгөн бирден дөртөгө чедир — 32,2 хуу, дөртөн бирден бешөгө чедир — 34,3 хуу, бешен бирден аллага чедир — 21,7 болгаш алдан хурган олу — 3,8 хуу.

Делегаторларын иштинде 18 коммунист революция мурунда бөр статик. Партияга 1917 чылдан 1930 чылга чедир киргенер 4,8 хуу; 1931 чылдан 1940 чылга чедир — 15,5 хуу; 1941 чылдан 1945 чылга чедир — 24,7 хуу. Делегаторларын 24,2 хузу СЭКП-нин хуралынын 1946—1955 чылдары, а 30,4 хузу оон советте чылдары кирген.

Улут Октябрь социалист революциянын ийди-легин чаалап алган, социализм тузуп тургускан болгаш фашизм, биле демиселге социализм чаалап алышынын камгалаан кижилерин, партия хуралынын дайын соолдуге кирген кижилерин XXIII съездинин аягында кирип турары — партия салгаларын салгалыгын дугайын, революсу Ленинчи чачылдары оон шынчылдыгын дугайын чутулап турар.

Эштер! Бистин партиянын сан талаалык-биле өскөн, организак талаалык-биле бжыгкан, илей талаалык-биле канчалыг, бедилеткен калдары болуп турарын, социалист тургузушкуну туртурутун байлак дүзгөтүлгөсүн барын XXIII съездинин делегаторларын составы херечилеп турар-дыр. Марксизм-ленинчи өргөлдүгү улусту болгаш, XXIII съездинин шиптирлэгине чедикшилерин коммунист партия улут Ленинни айткан орун-биле коммунизмга бүтүн тийдегенин совет улусту муон сонгаар-даа бүтүрүлгө-биле чорудар.

БҮГҮ ЧҮВЕНИ—СОВЕТ УЛУСТУН ЧААГАЙ ЧОРУНГА

Ажыр күүседир бис

ТАНДЫ РАЙОНУН «Коммунизм херел» колхозунун сүт-бараан ферманын санычлары, бистер, бирги кварталдын планын 120 хуу күүсөткөш, 8 тоина сүтү немей дулааганымын СЭКП-нин XXIII съездинге илеткеним.

Беш чылдын бирги чылына алган социалист хузаагевис ажыр күүсөткенин съезде бузуурдун тур бис.

«Коммунизм херел» колхозтун төп сүт-бараан ферманын коллективин.

КУШ-АЖЫЛ-БИЛЕ

БИСТИН совет кижилер СЭКП-нин XXIII съездин эртин турары бо хунерин куш-ажылчы шылгалар-биле тем-леген турар. Оон толарай кижин Барыин-Хемчиктин «Шекпэр» совхозтун Аягыты сал-бырында көрүп болур. Мында тууду бригазын амыл-агыжын тууду-ларынга херезаар 1850 кубометр май белектер планын 2132 кубометр кылдыр ажыр күүсөткен.

Оон-биле чергелештир олар элэн хей иштати машина орунуге үндүр сөөткенин. К. Маскыр-оол, Ш. Шырап, М. Карташ хун бурунун

ЭГЕЛЕКЧИЛЕРНИН ЧАА СӨЗҮ

ЧАДААНА. (телефон-биле). Эрте эртенки Мастерская деп чондур эсиде бугу ажыккан кылган. Партиянын XXIII съездин СЭКП ТК-нын бирги секретары эш Л. И. Брежневтиг кылган өтөт илеткелин тамчытырары-биле парт-бо секретары эш Исаков сөс ала-ган. Партиянын XXIII съездинин илеткелин докучалык амыл-агыжына ол чутула берген.

«Сельхозтехника» Чадана партиялык коллектив чедикши-лык ужурашкы дугайында соци-алист чарытын элекчилер. Олар

Ботарынын сөзүнө эз болуп иш-дөөр. Эрте чылдык дөртүк кулалыгын планын чедикшилик күүсөтүшкан, бо чылдык баштайк кварталында база байл эвес амыл-агыжы. Ол дугайында сөзгөсү Мастер-скаянын элекчилер Георгий Емельянович Царков кийнар чуту-лады.

— Бо чылдык бирги кварталында 72 трактор сөтээр хузаагевис (планын 51 трактор) ажыг күүсө-дү, 75 трактор сөтөл доостуруш-ка, 6 автомашина болгаш автобездүк 15 мотор сөтээр турал болуу-ска, 9 автомашина, 52 мотор сөт-төн бис. Бистин төрөк Коммуни-ст

Иштин кварталда бистин бүтүрүлгөсүн мындай: 14 трактор, 28 комбайн, автомашинанын 50 мото-рин сөтээр. Бу оналганын күүсөдү-ри-биле бирги кварталда иштин бедикте күүсөдү ишдөөр дээр-зине иделеп тур мен, иштер. Съезди-нин шиптирлэгине амыл-агыжы бот-тандылар херек бистин баштайк салышкынымын олдур.

БИСТИН КӨРҮ.

Квартал планын соңулда хунуге чедир

«Кызыл тууду» тууду эргелигине ийинг тууду участоктун коллектив СЭКП-нин XXIII съездинин амыл-агыжын турар хунуге, муон мурунда алгалаан социалист хузаагевисинин түндүгүн кылганар. Ук участка март айык бүтүрүлгөсүн планын 160 хуу, а кварталдын — 106 хуу күүсөткен.

Бригадаларда Шаповалово баг-тан коммунист куш-ажыл брига-данын. Чалба Чалдыктын болгаш Галатын коллектив бригадалары аны түндүгелде болган. Олар бүтүрүлгө планнарын ай са-

Оон-биле кады, съезде Л. И. Брежневтиг илеткелин тамчыканын сөс, анык бүтүрү чуну бол-ду турарын база сонугаан. Ылангыч бүтүрүлгөсүн херечиле беш амыл-агыж, ийн дашкыларын хуну амыл-агыжы шилчир та-лаалык-биле ийиртип турар савалдарын туудулар улут өрүшүн-биле дашкын турар. Оон алганда, партия-нын Уставына чалдык өскөртөлөр кирер талаалык-биле савалдарын туудулар коллективинде комму-нисттер болгаш кижигун эрестер ботандырып чуртуну бурун турарын илгерилеген турар. Муон бот-

ӨӨРҮП ЧЕТТИРДИМ

«Куш-ажылдык доостуу колхозтун Эйлел-Хем учас-тогунга 60 хар ашыкча чедир мал кадары, савачылар, өске-даа амыл-агыжы кылды, хей-интинде амыл-агыжы-да кирип келген мен. Ам харым 64. Алар-арыкка таарымчалык, амыл кылды шылдыс апарган мен.

Ыччалда-даа муон амыл-агыжы чуртталган мурунку сөзгөн эки, ай сайында пенсия ап турар мен. Оон ийди, хей-интинде талаалык муон амыл-агыжыга сатыш човал, улут дуваны көргүзүп турар. Комсомол организакчаларын секретары Соур Кызыл-оол баш-кын комсомолчу урутарын Ошак Чодура, Чурункан Ошак-оол човока чаа муон бажынынын чутулап, анык-кевенин, аны-саванын чун, арылап бердилер. Ол-ла

Улут-Хем район.

амяктарын иштинде Намчыла Күшкүл-оол, Эр-чиг Кечир-оол олар бир машина иштин олар иштати дүшүрүп бердилер.

Аны-толугуну муон амыл-агыжы мындай утту-дурбас дуа чедир турарына өрүшкуну илгерилеп сөс тылап-сүт мен! Бөрү четтирдим, урутарым деп, муон катат-сүт чутулаар-дыр мен!

Ам партиянын улут хуралы бооп, бистин чондус-тун амыл-агыжын улам-не байлар деп чутулаалын тур-рун човал дашкынын. Ол чонут өрүшүчү-дүр! М. БОРБАК, немсепер.

Март 31-ний эртенги хуралы

пиң улустуң арти-
Ленинчи шаңналдың
урады Б. А. Смир-
(оң таласында) чога-
лыкчы амыдыралыы
дөртей чылында спе-
та яныз-бүрү хевирин
он-он рольдарын ойна-

Чукуртарда: соған талазыма — бертоң тартып кол конустуруурун. Директор М. М. Савинский: Милд, оу бертоңга түгү дегенге сурагана. Бертоңга түгүң бурун, аудар-даа, укурдуурун-даа талыз-би дегелег ректорат каш удаа тургускан. Бертоңга түгүң улуу кыл-атгымын аяла-буру адмлырны азыктап турар. С. Зинзелиндин М. Горький атында Москуада улуу академиктер аттырмын антүр ССР-ния улустуң артында Ленинин наалдында ууреды Б. А. Смирнин (он талазыма) чогуу ачык адымдалып турган чымдыла септен чымдыла септен ала-буру хевирини оу-он рызырды ойнап

СЭКП-НИН ХХІІІ СЪЕЗДИНИНДЕ

Март 31-нің кежээки хуралы

МОСКВА. Март 31-нің кежээки хуралы Г. И. Воронов дараалаан.

ССР-нің Көзге алынган министри В. В. Машиков сөз алган.

— Көзге алынган төгжүүлери — бистин беш чыл планыныстың кол сорулгаларынын бирээни болуп турар — деп, ол чутаалаан. Улетпур-нун хей адырлары чедикшиинин сайзыралы, национал байлактар баулулан, совет кижилерин чагай байдалынын бедирин көзге алынган хожулаашкынын дүргөн алып өртөргөн дыка хамааржыр. Ычангаш бистин партиялык көзге алынган айттырларын кичеңгейтти шиптирлеп, четпестерин чылааганарын илердеп, көзге алынган бүдүрүлгөн дүргөн көзүр хемчелерин ап турар.

СЭКП-ТК-нын март Пленумунга ажаллап кылган экономикалык база организастыг хемчелер, колхозтар-нык болгаш совхозтарнын материал-техниктик баазанын быжылган чорук көзгө байдалы сыска хууса-да эки талааныч угландырган. Эрткен чылдын агаар-бойдуз байдалы таарымча чок туражок, көзге алынган нинти продукцияны өскө майна-даа чылда бекит болгаш 55 миллиард рубль четкен.

Тараа талааныч чыгуу херек-тели хандыр төлөө, оон нинти чылаанын беш чылдык төнүзүлө 180 миллион тонна чедир, толгай-гайларга гектар бүдүрүлгөн дүжүтү 4—5 центнерге немей көвүдүрүлүп турат. Ол сорулган хуусал-еан ТК-нын март Пленумунга ажаллап кылган экономикалык база организастыг хемчелер, агрономия-артеминин чедикшиинери болгаш чүтүрүлгөн колхоздарынын база совхоздарынын дүрүлгөн хандырган турар. Ол сорулган чедип алып төлөө, сонгаарлап болбас хемчелер ач чорудары — чор ажалына агрономиянын түрүмүн ийи-үш чылдарга хандырып тургузары, тарыга ээлештирилгенин бүгү колхозтарга болгаш совхозтарга катап боттаныр-лары азы эгелер чорудары, оон бигалаларга үлөп быжылгалары эргежок чүтүлө.

Зоналарын өзгөзгө байдаларына таарымчар чор хөрүнүн ажаллап кылары, райончуткан үрөш-терини стратогенинелг чыла шипти-лдегит фондурларын тургузары, а ош ышак чедикшиини чедикшиини, селазы, тарыга шөлдөрүн камта-лаар чүтүлгөн комплексин тараа бүдүрүлгөн технологияны болгаш чор ажалынын культуразын бедиринин кол сорулгалары болуп турар.

Мал ажалынын продуктуларын бүдүрүн көвүдүр чор-суур бааза-ын тургузарында кол хамааржыр. Баалангыч протенин болгаш микро-элементтерин өзүлгөрүлгөн чор-суур ажалына малга хергелер чор-мерини чарыгаланы дыка ээзедил болуп турар. Мал ажалынын продукция-нын көвүдүр төлөө, холуусалыг долу шынарды чедирин чылда 30 миллион тоннадан ээзеш эвес бүдү-рер, оларын шынарын шиптирлеп акижир херек. Бедиктү болгаш холуусалыг чедирини өскө-лаа сууурун чүтүлгөн көвүдүр чор-се-лекционерин ажалынын чедикши-ининде, тарымал тоорукту, со-нык болгаш хей чылдык ситенер-дин тарыга шөлдөрүн калбарты-лаа база оларын дүжүтү бедир-инде хамааржыр. СЭКП-нин Мини-стрлер Чөвүлгөн чыныга чоокта чаа тургустууган микробиология улетпурнун эргелелин ажал-чорудулгалар үстүндө сорулган шипти-рилдеринге бараан болуп.

Боду үгөн мал чедирини ситен-ерини шөлдөр бисте дыка хей. Ол дээрге, аки шынары холуусалыг мал чедирин алдынын эгертинмес үнөр дөтүр.

Колхозтарга болгаш совхозтарга техника бээрини көвүдүр-биле холбоштыр ол техниканы ажалла-рын шиптирлеп акижирини чүтү-гүл сорулгалары турп турар. Сеп-тегенин хемчээкине болгаш хер-герини дүшкөн дерингит мастер-скааларын колхоз, совхоз бүрүтү-нү тургузар херек.

Минералдык чедикшиини бүдүр-гөн бисте көвүдүр. Ынчалза-жок, химия улетпур доктантыгын ажаллаарын ам-даа чедир күүсөт-пейн турар. Ол чедикшиини шына-рын чавыс, өртөз аар. Беш чыл планын өзүлгөрүлгөн продукцияны колхозтарга болгаш совхозтар-га чөтүр үзүндө бүрүн-биле бөр төлөө, машина туңдуктары база химиктер боттарынан хамааржыр бүгү-ле хемчелерини ап чоруп ужурут. Продукциянын шынарын бедирини ооза кичеңгейтти угла-ндырар дилеп турар бис. Америк фермерини ал турарында артык кү-чүтүлгөн сайзыраганга машина-ларын бистин колхозтарыныс болгаш совхозтарыныс алып ужурут.

Бистин колхозтарыныстың болгаш совхозтарыныстың продукциянын хей хемчелерини дегер стандарт-рында артык шынары деп, мини-стр чутаалаан. Иганиянын алды-жаан макарондарында артык шы-нары далай кылгаларын алып артык Саратогун болгаш Кубанын кызыл-тазы биске берип турар болтай. Херсония болгаш Молдавия-нын помидорлары, Мелитопольскын кызыл-каш, Удзекстанын пипо-грады, дындыр хураган кежи, Во-логданын болгаш Прибалтикаын

бистаа база саржаа даштык чүтү-тарнын кандыг-даа ол хемчелер про-дуктуларынды ыракта артык шы-нарыг. Ынчалзажок, салыг четки-линге чавыс шынарыг продукция-нын кирип турары ам-даа ховар эвес. Оон чылааганы чүдөз дие, сава ай-маан бүдүрер, тускайыткан тран-спортту тургузар, продукцияны сай-зырадып, хергелекти чөтүр үз-үндө чедирип бөр хулаагелгит и-жилерин даандырган ажал-херек багай кылпн турарында.

Көзге алынган комплексилг планнаары колхозтарын база сов-хозтарын ажалын акижирини улу-г ужу-дузанын болуп турар. Про-дукция саларын даалгаларын колхоз-тарга болгаш совхозтарга бээр-биле хергелештир, оларын күш-ажал кур-галары-биле, сар-хав болгаш ма-териалдыг хергелер-биле хандырар херек.

— Бистин чүтүрүска коммунизм тургузушкунун төгүтүлгөн сорул-галарын Совет Эвилелин Коммуни-ст партияны болгаш оон Төп Коми-теди өтөтүтү үдө чедикшиини шиптирлеп келгенин сепкил ха-нышкыны-биле дегелээр күзөң-чүтү-лүр — деп, партиянын Башкир об-комунин бирги секретары З. Н. Ну-риев сөздөгө саялыгына мелезгөн.

Партиянын Уставына кирер чаар-тылаларын дугайына саналарын бистин төлөөривис дегити турар. Президиумун орунуга ТК-нын По-литбюроун тургузар партиянын ол удурун органын херектерин до-лузу-биле илергелээр ийик. ТК-нын Чингине секретарынын албан-дужа-лын катап тургузар дугайында санал-ды бистин төлөөривис чыгыс эр-сепкилдиг дегити турар.

Улус ажалы-агынын хөгжүлгөн чили чыл планын Башкириянын куу-сеткен түнөөлгөн дугайын оро-тор тодарай чутаалаан. Улетпур-бүдүрүлгөн хемчээки 122 хуу кө-вүдүр. Ызыныя химия болгаш нефть химияныс улетпур дыка дүргөн саймар, продукция бүдү-рүн хей катап улагтырган. Респу-блика агмы үдө Совет Эвилелин чүтө мөш эвес, харын-даа химия индустриянын кол төгөрүнүн бир-өөзү болуп берген. Көзге алынган хөгжүлгөн база шапыкн болуп турар. Бистин партияныстың мерген улаанын дегити национал полити-камын тодарай илергелерини бо бүгү фактыларда кестүп турар-дыр.

Республикада бар бергелерин бол-гаш шиптирлетимчак айттыр-ларын дугайын эш Нуриев оон ийик дегелгөн. Чаа күчүлгөн оожу-шынгилдеп ап келгени, чаа техника-нын улуз аргаларын бүдүрүлгөн калбартыла болгаш оон экономи-кит көргүзүлгөн акижирини чет-пес ажалыны улетпурнун ажалы-на мынгын четпестерини бирээни болуп турар.

Чиг-өт куралдарын чогумчалыг ажаллаарын эш Нуриев санаалаан. Химия улетпурнун чиг-өт болуп-үт-лөдүрүлгөн бүдүрүлгөн чүтүлгөн ол дегелгөн. Углеводород чиг-эли-нин бүдүрүлгөн сайзыралынын перспективтиг планын хамааршкан министрлер-биле казы ажаллап кылары СЭКП-нин Курланыга даяргы чүтүлө деп санап турар бис.

— Башкириянын улус ажал-агынын хөгжүлгөн беш чыл пла-ны чүтө дөтүр эвес, харын-даа ажал күүсөттинер дээрин респу-бликанын коммунисттерин болгаш бүгү ажалын чоннарын өмүз-э-линдер партияны ХХІІІ съездини-ге бистин төлөөривис бүдүрүл-гөн тур — деп, эш Нуриев саналынын түнөөлгөн чутаалаан.

Көзге алынган бүдүрүлгөн көдүрө талааны-биле СЭКП ТК-нын март Пленумунга айткан програм-маны амдырага чедикшиини бот-танып турар дугайын Киев областын Миронов районунда Жданов аттыг колхозтун даргазы А. Г. Бузницкий сөздөгө саналына чутаалап, болу-нун ажал-агынын чылааган то-дарай көргүсөт. Материалдык со-нууралды бедиктеп, планнаашкын талааны-биле индустрияны колхоз-тарга калбак тымыска, материал-техниктиг хандырылганы акижикте-ни — бо чүгү чүтүлгөн көзге алын-ган ажалы-агынын хемчелерини улу-г көдүрүлүшкүн хайныктырганын ол оонаал дегелгөн. Колхозчулар улам аки ажаллап, дүжүтү болгаш мал ажалынын, продуктууну база ажал-агынын оругаларын чорун бе-диринге кулаварларын боттү-биле ажаллап турар апарган.

Бистин колхоз тараа культу-раларын гектар бүдүрүлгөн ортума-биле 37 центнер дүжүтү ажал ал-ган, ычарага 843 гектар мөдө кү-чүн чыгып тараан кызыл-тастың га бүдүрүлгөн дүжүтү 44,4 центнер четкен деп, оратор чутаалаан. 1965 чылда чигир сөккээлини дүжүтү гектар бүдүрүлгөн 402 центнер бол-ган. Чус гектар ажаллап чор бү-дүрүлгөн оонаштыр 600 центнер сүтү бүдүргөн.

Март Пленумунун сөөлүндө ажал-буру хей машиналарын ажалган эвес. Ынчалзажок ол машиналарын чамдыкынын шынары болгаш бүдү-рүлгөн ам-даа чавыс. Ол четпестер бирин ээлгече сөккө болгаш карто-фель ажал алып комбайнларга ха-мааржыр.

Тараажыларын анык салгалын акижирини өйү келген чүтүлө со-рулга. Анык колхозчу болуун ажа-илерини, ажалынын болгаш үт-баларынын күш-ажалынын күрө-нө үлүг ужу-дузанын бүдүрүп көр-гөн турар ужурут.

Кажан съездеге бодууну сана-лымын бодол олурга колхозчулар-нын пенсия хандырылганын дугайында чамык бодалар кирген чүтө деп, эш Бузницкий уламчы-лаан. Ынчалза-да СЭКП ТК-нын өт-чөт илеткелни дыйнап олтурган, ол бүгү саналдарын таарымчалыг шиптирлетимини билим.

Көзге алынган артелинин чаа Уставынын телевиделин ажаллап кылар талааны-биле комиссияны тур-гузар болгаш бо чылдын төнүзүндө колхозчуларын Бүгү-эвилел съезди-нин чымылдар дугайында СЭКП Төп Комитетини доктантын колхоз-чулар ханы сепкил ханышкыны-биле уткаан дээрин оратор чутаа-лаан. Ол съезд бо чүтүлө докумен-ти бадылаар. Колхоз-кооператив ор-ганнары колхоз демократиянын улам ийик быжылгаларына, колхозтар аразынын бүдүрүлгөн харылаарын калбартырга, көзге алынган ийик бүгү адырларын хөгжүлгөн дугаалап деп, эш Бузницкий санап турар.

Итали коммунист партиянын чингине секретары эш Луиджи Лон-го итали коммунисттерин, Италия-нын ажалынаарынын, тараачына-рынын болгаш демократиянын мурунун ажал-агынын ийик бай-рыг СЭКП-нин ХХІІІ съездини дегел-гөн дугаалаа, оон делегаттар чыны-биле уткаан. Ажалы чоннар силер-нин съездини ажалын улуз сонууртал-биле хайтаргап турар деп, оратор чутаалаан. Оон шиптирле-ри бүгү делегейге тайбыс даш база социализмн улам ийик бурнаа-лаашкыны даш демиселге улуз са-лышкыны кинерин олар билип турар.

Вьетнама дайымын сөксөдүр бол-гаш тайбынын камгалаар даш Па-лиада көдүрүлгөн турар бүгү кийил-лери, тайбын кола-хелбэ догу-наашкыны үдөзүлгөн, улустар ара-зынча чаа харылаарын тургузар даш, дайында, аштан болгаш им-периализмн улустарын хостар даш турар турар бүгү кийилерин каттыгытар даш демиселги турар бис. Италия Америянын Кат-тышкан Штаттарында чыгартканы-дан адырылгы даш, Барын Гер-манияны атомит чепсегелешки-нинге удууланган, Европада чепсег-лешкини кылары, ам туур турар шерит эвилелерин ула-каарын, коллективтиг айыл чок чорукту керезин чарарын саналап кинрин даш демиселги турар бис.

Бо эинс сорулгалар даш демисел нинти европа хемчээкине калбар-байн барып шылаас. Европанын ажалын шиптешкини, демократ-тыг күштери, бот-боттарынын тус-кайлап болуп чорун дүндүлөп көр-үшпаш, боттарынын хедикшиин-терин болгаш демиселги каттыгы-ларын чедип алып ужурут.

Европанын боттук казы ажалла-дыгына социализм чурттар чок-ка боттанып шылаас чаалаар били-дингир-дир. Ол чурттар хөгжүлгөн чилин чаа, эш сайзыраган, эш бекте-уе-чаладык кирген. Келер беш чылда Совет Эвилелинни оруктарын болгаш сорулгаларын айткан эш Брежнев илеткелни ажалк улуз сонууртал-биле дынааныстын ужурут-даа бо.

Силерин боттарынын илерет-кенер бергелер болгаш четпестер туражок, ол бүгү чылдарга совет экономика бекте темпелер-биле хөг-жүп база капиталист кол чурттар-биле чарышка бодуун аргаларын калбартканы илеткелден кестүп тур-дур. Чаа беш чыл планы чаа, эш дилим сорулгаларын, бүдүрүлгөн ийик бот-тускайлап чорун болгаш хуууна индустрияны калбарты-рына үдөзүлгөн экономикалык удурулганын эш сайзыраган арга-методдарын айткан турар. Бистин даялыгы-биле болза, бо бүгү соци-ализмн ийелеринге чаа күштү берип шылаар.

Иганияда социалисттиг чарыктар-ларын херектин боттук болгаш улам шүдүрүлгөн-биле база тургузу-п турар деп, эш Лонго уламчылап чу-таалаан. Социализм чедип алып талааны-биле бодуун орун СЭКП-нин ХХ съездинин өзүлгө таар-ыштыр ажаллап кылар сорулга партия бүдүрүлгөн мурунда тургус-туган деп, ол дегелгөн. Эш Тол-ятини удурулгалары-биле ИКП Игания бот дүшкөн байдалдарга ажалын аныгын, тараачына-рын, ортумак ботуктерин аразына эвилелди боттандырар. Ынык бол-ганда бүгү адырларга демократияны сөксал чокка калбартып болгаш сөкс-сал чокка байлар даш демиселге үдөзүлгөн, социализмн талааны-ге улузун хей нурууун чаалап алар арганы партияга бөр политика-ны ажаллап кылган.

Бистин партияныстың чедип ал-ган күжү, калбак массаларын ортузунга чаалап алган салдары бол-за, бистин шын ортү-биле бар чорту-рувусту хергелештир турар деп, ИКП-нин чингине секретары түнөөлгөн чутаалаан. Биске кадыг-юшкун бол-гаш берге демисел ам-даа таваржыр чилин билип турар бис. Ынчал-за-даа силерини бүгү төгүрер, силер-нин демиселер, силерин чед-

дишкенин, бузуурал, силерини съездини көрүп турар чаа со-рулгалары бистин бүгү ажал-чору-дугаасына күштү болгаш энергия-ны дачыдып бөр.

СЭКП-нин ХХІІІ съездини бүгү делегейин коммунист шиптешки-нинге, бүгү делегейге тайбыс бол-гаш социал депшиге даш улус-тарын бүгү-нинти демиселге ажалк улуз ужу-дузанын болуш-кун болуп деп, Болгар Коммунист партиянын ТК-ынын бирги секретары эш Тодор Живков чутаалаан.

Экономиканы болгаш культураны хөгжүлгөн, космоут болгаш атом-ит энергияны шиптешкини алдынга совет кижилерини чедип алган улуз чедикшиинери болгаш коммунисттерини сатып-сепкил ханынаан өөртүп турар. Бо чедикшиинери-биле совет улус делегейин социалист-тик даш каттыгырылганын ажал-агы болгаш шерит күчүзүн быжыл-лаарына, бүгү делегейге револютуг чорудушкунун хөгжүлгөн хемчелерини даш ажалк улуз чүвени кылган.

Болгар Улус Республика Октябр революциянын айткан алды-лыг орут-биле 22 чыл иштинде хөгжүп келген — деп, оратор чутаа-лаан. Социалист нинтилет тургу-зуу капиталист тургузулган ар-тык күчүлгөн көргүзүп, социализм-ни хандыкты күштерин улам ула-гартып турарын чиктерин бистин чүтүрүлгөн дүрүлгөн чоруга-ларын турар бис. Болгариянын соци-алист тургузулганын чедип алган улуз чедикшиинери болгаш рольду Совет Эвилели-биле ажал-у-лаа кады ажалдагыла ойнаан. Бистин чуртарын аразында харылаа-лар марксизм-ленинизмн болгаш протетаржы интернационализмн принциптерин үдөзүлгөн тур-густунган.

Делегей байдалынын хөгжүлгөн-ге СЭКП-нин ХХІІІ съездинин берген үнөөлүн Болгариянын Ком-мунист партияны долдуз-биле дегити турар — деп, эш Живков чутаа-лаан. Сөөлү чылдарга делегейге болгаш өскеринишкери 1957 бол-гаш 1960 чылдарга Москва хура-ларын бистин кылган түнөөлгөн-вие-биле дүжүп турар: импери-ализмге улуз күштерин күчүзү чет-чир. Олар чыныс-апти болгаш сы-рыл каттыгышкынын үдөзүн кыл-гаш, тайбынын херек камгалап, улустарын национал хосталга даш демиселги, демократтыг болгаш соци-алисттиг чарыктарынын ханды-рып шылаар. Бо демиселге шипти-рилгит фактор болза, делегейин соци-алисттиг системасы болуп.

Киж төрөлгөнүн национал бол-гаш социал дараалан хостар даш, улустарын салым-чалуу дло-лүт айыл-халалтан камгалаар даш демиселдин эя аар кезин сил-ер, совет кижилер, чүктөп эртти-рип турар болтай силер. Оон силер-ге чүү хире болуп турарын бис кайтмакч эки билер бис.

Америк империализмн Мурнуу-Чөөн Азияда агрессиянын ужу-жур совет кижилерин болгаш де-легейин депшилеткиг кижилери-нин сатып човашкынын болдурган, аяла болуп улус база каттыкмы турар. Аким-лума вьетнам улустун эзелчектерге улуз демиселге болгаш улус болуун-ла дуаалачы-ны көргүзүп келген болгаш оон сонгаар-лаа көргүзүр.

Делегейин коммунист болгаш ажалын шиптешкини марксиз-м-ленинни чыгыс эвни быжылгаар даш Совет Эвилелинни Коммуни-ст партияны болгаш өскө-лаа ажал-агы партияларын чыгышын чок, чуректин хандыктын күж-ненинине байыр чедирит турар бис, бүгү делегейин коммуни-сттерини армияны чыгыс эвиги, бо-дунун төгүлүг хостачы болгаш тургузулгач сорулгаларын куусе-дини улам бекен болуун даш боз-вустун талаанын бүгү-ле шыла-тылар чүтүлгөн кылмыс — деп, эш Живков чутаалаан.

Кубанын Коммунист партияныс Политбюро кижигит, ТК-нын секретары Аманло Харт Давалос СЭКП-нин ХХІІІ съездини рево-люсуз ийик байыры чедирген бол-гаш оон улуз сорулгаларын кү-сегидири чедикшиинериги болуун күзгөн. Бо съездеге олуржур биске улуз аас-кежин-дир, совет улус-тун чедикшиинери-биле танышы-шаан, оон төлөөлгөн хемчелерге куба тараачынарын болгаш ажалы-агынын ийик өөрүп четтиришканын илергелеп түр бис, чүтө дие Совет Эвилели бистин революцига улуз өөрдиги берген — деп, ол чу-таалаан.

Совет Эвилелин социализмн тургузушкуну болгаш фашизмн чылаап шапкан улуз Тилеге бүтү-дөлей ужу-дузанын төгүлүг факты болуп турар. Коммунист партиянын удурулгалары-биле ол хире маалымдыг чорукту кылган совет ажалынаарга болгаш тараачына-рга бүгү киж төрөлгөн кээз мө-гелө өөрүп четтирер апар.

Революциянын чыгыс, агмы үдө-шү динте күчүзүл дүргөн темп-биле хөгжүп турар, Азияны, Афри-каны болгаш Латин Америянын улустары-биле эсепкил каттыгы-рылганын чокта чаа Гаванзага эртен конференциянын шиптир-лери революсуз шиптешкинере канчаар-даа ажалк улуз ужу-ду-залы болуп турар.

Штуктура легини ажалдактын. Социалист Күш-ажалды Мадыры Клавдия Давылова Емельянова-Шукина Москваны Лизаче аттыг автомобиль заводунда ол 30 ажал чылда ажал-лап турар. Бо үнүн дүргүзүлгө баржаан ажал-лакны улуз дүрүлгөн мөчөлөп алган болгаш

оон анык бүдүрүлгөн улуз күзүлгөн-биле дачыдып берип турар.

ЧУРУНТА: К. Д. Емельянова-Шукина (орту-зунда) күш-ажалды мураккач аргалары ажалын Н. М. Евангелити таныштырып тур.

Вьетнама империализмге улуз чыгыс эвиги демиселеринге, соци-алист чуртарын, делегейин коммунист бүгү шиптешкинини ажал-чоругаарын таарымчар ор-ганисттарын эш Харт кылгырган. Бо улаанышкындан хооруу каар кижилер бол болза, олар долү аны-лашкына таваржыр!

Даракчыларын болгаш даштыкы сар-хав олигархиянын эрге-ажы-тарын камгалап турган шерит дик-татуралын чедип чык бурнааар куба революция тилгөн — деп, куба ала-чы чутаалаан. Революция аттар чарыктарын чорукан болгаш импери-ализмге, сар-хав олигархиянын ханы согуун таварыштырган. Ын-чалда империализмн хулуна чурттуу бүгү улетпур, бистин че-ристин хей кези хамааржыр тур-ган болтай. Каттышкан Штаттарын чааа революцияга улуз экономити хемчелерини ап, шерит күжү-биле кыжанын, харын-даа халдаашкыны кылган. Куба улус тилгелерин, азы өлүрүн үе шиптирлеш, америк империализмн Пайла-Хиронга чы-ла шапкан.

Революция бодуун күчүлүг шип-тешкинин уламчылаан. Экономика, чырымышкын, казык камгалап болгаш хей-нинти амдыралынын талааны-биле чүтүлө тилгелер че-лип алдыган. Империализм, экон-омитиг бузаалашкынын кылмыс турмуз-даа, чынышкан тилгелерини чедип алган бис. Чепсегит күш-терин быжылгаар талааны-биле улуз чедикшиинер чедип алдыган.

Социализмн оруу-биле Куба-нын тилгелит хөгжүлгөн амер-ик империализмн шиптыг кадып шылааган, чүтө дие Куба Ла-тин Америкага революсуз үзгөр апарган. Улустарын социализм болгаш коммунизм даш демиселге доктаандытар хире мынг күш кай-лаа чок.

Куба улус бодуун Коммунист партиянынын удурулгалары-биле ре-волюциянын херээ даш, социализмн болгаш коммунизмн херээ даш калдыг-даа куженишкенин-ге, шиптыг кадышкынарына хөг-тааш дийен демиселер.

Делегаттар болгаш аалчылар ма-дырыг кубанын айбычыныга дик-титиг алып чаксаан.

— Испан коммунисттер, бистер,

бодуу революсулдар-биле бир демей, Совет Эвилелине ханымы-биле ин-и-шылдык болуп турар бис — деп, бо сестер-биле Испаниянын Коммуни-ст партиянын даргазы Долорес Ибаррури съездеге бодуун чутаа-нын эгелгөн. Төлөөр аяа чыгыс адыш чаксаашкынары-биле байыр чедир-ген. Испан коммунисттер, бистер, не-интиг аяа ышак, төрөн чуртунга аяа ышак, Совет Эвилелине база мынг ышак бис деп ол уламчылап чутаалаан. Ол дээрге ураанынын демээ эвес, харын бистин ол бода-лыгы революсуз, коммунист, ле-нинич айтканы илергелен турар.

Бис чүтө амдырал эки тура эвес, харын революсуз демисел-лерин үзүл-боданын кайы хире быжынын талааны-биле шылаада болуп турга база кээзэе силер-биле калы бис.

Испан улустун демиселдини дугайы-да чутаалаарын муруну чы-рымында, бир дилгит, өнүктүчү бол-гаш эштин дилгит чутаалаарын ме-нээ чөпшээр көрүр деп, Долорес Ибаррури съездини делегаттарыче көрүп чутаалаан. Силер республи-каларынага, обастарынага болгаш каланынага чынып чед берге, ажаллап турар чедиринерге тарап чорутулай барган, бүгү чуртарын ажалы чоннары-биле бир даш, испан коммунисттер, бистер, чаа беш чыл планынын чедикшиини күсөт-тинерине ханы сонууралыг бис дээрин ажалынаар, колхозчу-ларга, бүгү совет ажалын чоннара дачыдып берип көрүр. Чүтө дээр-ге силерден бистин маан турар-мыс ол чаа тилгеле СЭКП-нин бу-гу улустарын амдырал деме-лин чүтө улам көдүрүп, совет тур-тун экономити, индустриалдыг бол-гаш камгалап күчүзүн чүтө көдүр-ер чүтө эвес, харын ол болза капита-листтиг чурттарда демократтыг болгаш социалист күштерин хөгжүлгөн-ге күчүлүг ийик беринишкын болуп, социалисттик даш каттыгырылганын чуртарын аразында най-ралын болгаш казы ажалдажыла-нын үдөзүлгөн улам быжылган, де-легейин коммунист шиптешкини-нин хөгжүлгөн дугаалаар дээр-ап чутааган.

Диктатурага улуз демиселге бүгү депшилеткиг болгаш антифашист күштерин чыгыс эвни Испаниянын Коммунист партияны чыгыш калыгыш чокка камгалап келген болгаш камгалап-даа турар. Демократияге оруту ажалдык турар өскеринишкенин даш демиселге бүгү-ле күштер-биле кады буру-гаарынага Испаниянын Коммуни-ст партияны болгаш. Оларын чам-дыктары-биле шагла-ла казы демиселги турар бис. Испания болза чүтү-ла өскеринишкенин бүдүрүлгөн туруп турар деп, Коммунист пар-тия санап турар. Амгы бистин де-миселге — ол дээрге фашист дик-татураны тилгелери даш бистин улус-тун калбартып турары сөөлү тү-чүшкүн болуп дээринге бүдүрүп турар бис.

1957 болгаш 1960 чылдарга бол-ган делегей чавул хуралдарын улаан-боданыга дүштүр делегейин коммунист шиптешкинини чыгыс эвни катап тургузарына ийик-нин бөр даш Испаниянын Коммуни-ст партияны күжү харамнамай демиселер дээрин Испаниянын Ком-мунист партиянын даргазы тү-нөөлгөн чутаалаан.

<